

Становище на Европейския надзорен орган по защита на данните по предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно подпомагане на трансграничния контрол върху безопасността по пътищата

(2008/C 310/02)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ НАДЗОРЕН ОРГАН ПО ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 286 от него,

като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално член 8 от нея,

като взе предвид Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни, и по-специално член 41 от него,

като взе предвид искането за становище в съответствие с член 28, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 45/2001, получено на 19 март 2008 г. от Европейската комисия,

ПРИЕ СЛЕДНОТО СТАНОВИЩЕ:

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД)

1. Предложението за Директива относно подпомагане на трансграничния контрол върху безопасността по пътищата (наричано по-нататък „предложението“) бе изпратено от Комисията на ЕНОЗД за консултация на 19 март 2008 г. в съответствие с член 28, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 45/2001⁽¹⁾.
2. Преди да приеме предложението, Комисията проведе неофициални консултации с ЕНОЗД по проекта за предложение, които бяха приветствани от ЕНОЗД, тъй като това му даде възможност да направи някои предложения по проекта за предложение преди приемането му от Комисията. ЕНОЗД отбелязва със задоволство, че значителна част от неговите съображения са отразени в предложението.

Предложението и неговият контекст

3. Предложението представлява мярка, приета с общата цел да се намалят смъртните случаи, телесните повреди и материалните щети, произтичащи от пътнотранспортни

произшествия, което е една от главните цели на политиката на ЕС за сигурност по пътищата. В този контекст предложението си поставя за цел създаване на система за улесняване на трансграничното изпълнение на санкции за конкретно посочени пътнотранспортни нарушения. Действително, бе отбелязано, че значителен брой от пътнотранспортните нарушения остават ненаказани, когато бъдат извършени в страна, различна от страната на местоживее на извършителя.

4. С цел да допринесе за недискриминация и по-ефикасно изпълнение на санкциите срещу извършителите на пътнотранспортни нарушения, в предложението се предвижда създаване на система за трансграничен обмен на информация между държавите-членки.
5. Тъй като предложението предвижда обмен на лични данни на заподозрени извършители, то има пряко отношение към защитата на данните.

Фокус на становището

6. В глава II от становището на ЕНОЗД ще бъдат анализирани законността на мерките и тяхната необходимост. В глава III ще бъдат разгледани характерните черти на събираните данни от гледна точка на поставената цел. Глава IV ще бъде посветена на правата на субектите на данните и условията за тяхното упражняване. Накрая ще бъдат анализирани условията за предоставяне на данни чрез електронна мрежа, както и аспектите на сигурността на тази мрежа.

II. ЗАКОННОСТ И НЕОБХОДИМОСТ НА МЕРКИТЕ

7. Директива 95/46/ЕО относно защитата на личните данни⁽²⁾ предвижда, като един от залегналите в нея основни принципи, че данните трябва да се събират и обработват за конкретни, ясно формулирани и законни цели. Освен това, обработването трябва да е необходимо за тези цели⁽³⁾. Законността на дадена цел може да се оцени съобразно критерия, посочен в член 7, букви д) и е) от директивата, т.е., по-специално, изпълнение на задача от обществен интерес или законни интереси, преследвани от администратора.
8. Не се поставя под въпрос, че намаляването на броя на смъртните случаи по пътищата е законна цел, която би могла да се счита за задача от обществен интерес. Въпросът по-скоро се състои в това дали предвидените мерки представляват подходящо средство за постигане на целта за намаляване на смъртните случаи по пътищата. С други думи,

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на физическите лица по отношение на обработката на лични данни от институциите и органите на Общността и относно свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

⁽²⁾ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

⁽³⁾ Член 6, параграф 1, буква б) и член 7.

включва ли предложението конкретни елементи, доказващи необходимостта от такава система за обмяна на информация, като се има предвид въздействието, което тя ще има върху личния живот на засегнатите лица?

9. В обяснителния меморандум се посочва ⁽¹⁾, че съществуващата политика — Препоръката на Комисията относно контрола върху безопасността по пътищата от 21 октомври 2003 г. ⁽²⁾ — би била недостатъчна за намаляване наполовина на броя на смъртните случаи ⁽³⁾. Това твърдение се базира на увеличението на броя на смъртните случаи от 2004 г. насам и на статистиката за дела на водачите с чуждестранна регистрация при нарушенията, свързани с превишаване на скоростта. Изглежда, че водачите с чуждестранна регистрация имат по-голям дял в нарушенията за превишена скорост отколкото местните водачи ⁽⁴⁾.
10. Статистическите данни, посочени в оценката на въздействието, сочат също така за зависимост между броя на проверките и броя на жертвите, водеща до заключението, че контролът изглежда ефективно основно средство за намаляване на броя на пътнотранспортните произшествия с фатален край ⁽⁵⁾.
11. ЕНОЗД отбелязва също така, че тази мярка, взета на общностно равнище, не е в разрез, а по-скоро допълва мерките, предприети на национално равнище, за подобряване на контрола в страни, в които това се идентифицира като приоритет.
12. ЕНОЗД стига до заключението, че елементите, дадени в заключителния меморандум и в преамбюла на предложението, са достатъчно подробни и аргументирани, за да обосноват законността на предложението и необходимостта да се предвиди обмен на данни.

III. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОБРАБОТВАНИТЕ ДАННИ

13. Съгласно член 6, параграф 1, буква в) от Директива 95/46/ЕО, личните данни трябва да бъдат адекватни, релевантни, и да не са прекомерни по отношение на целите, за които се събират и/или обработват допълнително.

⁽¹⁾ Точка 1. Контекст на предложението, „Общ контекст“.

⁽²⁾ Препоръка 2004/345/ЕО на Комисията. Вж. Съобщението на Комисията относно Препоръката на Комисията от 21 октомври 2003 г. относно контрола върху безопасността по пътищата, ОВ С 93, 17.4.2004 г., стр. 5.

⁽³⁾ Цел, посочена в Обяснителния меморандум и Бялата книга „Европейска транспортна политика“ от 2001 г.

⁽⁴⁾ Обяснителен меморандум, 1. Основания и цели на предложението: докато водачите с чуждестранна регистрация представляват около 5 % от общия брой на водачите (в страните, в които съществува такава информация), техният дял в нарушенията за превишена скорост варира между 2,5 % и 30 %.

⁽⁵⁾ Вж. големите разлики в броя на жертвите в различните държави-членки и факта, че броят на жертвите е обратно пропорционален броя на проверките. Вж. Оценка на въздействието, глава 2, параграф 4, точка 1.

14. Обхватът на предложението е ограничен до конкретни сериозни нарушения, които се считат за основната причина за произшествия с фатален край, т.е. превишена скорост, неизползване на обезопасителни колани, шофиране в нетрезво състояние и пресичане на червена светлина.
15. Три от тези нарушения (превишена скорост, пресичане на червена светлина и неизползване на обезопасителни колани) могат да бъдат открити и обработени по-нататък автоматично или без пряк контакт с водача, което на по-късен етап прави необходимо идентифицирането на субекта на данните чрез трансграничен обмен на информация. Що се отнася до шофирането в нетрезво състояние, установяването на нарушението трябва да се извърши в присъствието на контролните власти, които могат по принцип пряко да събират данните за идентичността на нарушителите. Причината, поради която в такъв случай все пак е необходим трансграничен обмен на информация се обяснява по-нататък в преамбюла на директивата: за да се даде възможност за вземане на мерки по нарушения, може да се окаже необходимо удостоверяване на регистрационните данни на превозното средство в случаите, в които превозното средство е било спряно, както по-конкретно е случаят с шофирането в нетрезво състояние.
16. ЕНОЗД изразява задоволството си, че обменът на информация се ограничава до четирите споменати нарушения, като се има предвид дела им в общия брой на произшествията с фатален край и необходимостта да се получава по-нататъшна информация с цел контрол.
17. ЕНОЗД също така одобрява факта, че списъкът на нарушенията е изчерпателен и че всяко добавяне на други нарушения към него може да бъде направено само като следствие от по-нататъшно наблюдение от страна на Комисията и чрез преразглеждане на директивата. Това отговаря на изискванията за правна сигурност.

IV. ПРАВА НА СУБЕКТИТЕ НА ДАННИТЕ

18. В предложението, по-специално в член 7, са предвидени право на информация и право на достъп и корекции на личните данни. Начинът, по който субектите на данните ще бъдат информирани за правата им, ще зависи от формата на уведомлението за нарушението.
19. Ето защо е важно уведомлението за нарушението, споменато в член 5 и развито в приложение 2, да съдържа цялата необходима информация за субекта на данните на разбираем за него език.

20. В сегашния си вид уведомлението включва по-голямата част от информацията, свързана с правата на субекта на данните. Тази информация, обаче, се намира на края на „формуляра за отговор“ на уведомлението. ЕНОЗД счита, че би било по-подходящо още в началото на формуляра да се даде ясна информация за органа, действащ в качеството на контролиращ данните, с други думи — националният орган, отговарящ за прилагането на санкциите.
21. В член 5, параграф 5 от предложението се казва, че несъществени елементи от директивата ще се изменят в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, изложена в Решение 1999/468/ЕО на Съвета относно изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията. ЕНОЗД си задава въпроса кои от елементите на предложението биха могли да се считат за несъществени. За да се избегне по-нататъшно изменение на модела на уведомлението за нарушение в частта му, отнасяща се до правата на лицата, ЕНОЗД би препоръчал да се допълни член 5, параграф 2 от предложението по такъв начин, че правата на лицата да се определят стабилно, като се включи и информацията относно органа, действащ в качеството на контролиращ данните.
22. Член 5, параграф 2 би могъл се допълни както следва: „Уведомлението за нарушение съдържа *названието на органа, отговарящ за прилагане на санкциите, и целта на уведомлението*, описание на съответното нарушение (...), възможностите за оспорване от страна на притежателя на основанието на уведомлението за нарушение и за неговото обжалване (...), както и процедурата, която трябва да се следва (...). Тази информация се дава на разбираем за ползвателя език“.
23. Що се отнася до възможността субектът на данните да получи достъп до данните си и евентуално да оспори обработването им, ЕНОЗД приветства предвидената в предложението възможност субектът на данните да упражнява правата си пред орган, намиращ се в страната на неговото местоживее. Действително, улесняването на трансграничния контрол на нарушенията не следва да има за последица да не се дава възможност на субекта на данните да упражнява правата си или да се направи това прекалено трудно.

V. ЕЛЕКТРОННА МРЕЖА — АСПЕКТИ НА СИГУРНОСТТА

24. В Изпълнителния меморандум ⁽¹⁾ се посочва възможността за използване на вече съществуваща информационна система на ЕС за предаване на необходимите за контрола данни.
25. Що се отнася единствено до въпросната техническа инфраструктура ⁽²⁾, ЕНОЗД няма възражения срещу използването на вече съществуваща система, доколкото това ограничава финансовата или административната тежест, без да влияе върху свързаните с личния живот аспекти на проекта.

⁽¹⁾ 3. Правни елементи за предложението — „принципът за пропорционалност“.

⁽²⁾ Както се посочва в Оценка на въздействието, глава 5, параграф 3, точка 1.

Оперативната съвместимост, обаче, не следва да дава възможност за обмен на данни с други бази данни. Трябва да се припомни, че не следва да се създава взаимна връзка между бази данни без ясно и законно основание ⁽³⁾.

26. ЕНОЗД също така подчертава, че целта на мрежата е да даде възможност за обмен на информацията между националните органи, а не да създаде централна база данни на пътнотранспортните нарушения. Централизирането и повторното използване на данните не влиза в обхвата на предложението.
27. ЕНОЗД отбелязва, че в член 3, параграф 3 на предложението е включена защитна разпоредба, целяща да се избегне разпространението на информацията, свързана с нарушения. Действително, единствено държавата-членка, в която е извършено нарушението, има право да обработва съответните данни на засегнатото лице. Не се предполага страната на местоживее на лицето, отговаряща за предаването на идентификационните данни, да съхранява тази информация или да я използва повторно за каквито и да е цели. Ето защо ЕНОЗД приветства разпоредбата от предложението, в която се посочва, че никоя друга страна, освен страната, в която е извършено нарушението, не съхранява тази информация.
28. Общите правила се приемат от Комисията в съответствие с член 4 от предложението, в това число и техническите процедури за електронен обмен на данни между държавите-членки. По мнението на ЕНОЗД, тези правила трябва да съдържат физически и организационни гаранции с оглед предотвратяване на злоупотреби с информацията. ЕНОЗД е на разположение за по-нататъшни консултации по разработката на детайлите на тези правила.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

29. ЕНОЗД счита, че предложението предоставя достатъчна обосновка за създаване на система за трансграничен обмен на информацията и че то ограничава по адекватен начин видовете данните, които се събират и предават.
30. Той също така приветства процедурата за обжалване, предвидена в предложението, и по-специално факта, че ще има възможност за достъп до личните данни в страната на местоживее на субекта на данните.

⁽³⁾ Вж. в това отношение намиращите се на www.edps.europa.eu Коментари на ЕНОЗД от 10 март 2006 г. по Съобщението на Комисията относно оперативна съвместимост на европейските бази данни: *За оперативна съвместимост се говори не само по отношение на съвместното използване на широкомащабни ИТ системи, но също така и по отношение на възможностите за достъп до данни или за техния обмен, или дори за сливане на бази данни. За това може да се съжалева, тъй като различните видове оперативна съвместимост изискват различни гаранции и условия. Такъв е случаят, например, когато понятието за оперативна съвместимост се използва като платформа за други евентуални терки, илаци за цел улесняване на облена на информацията. В становището на ЕНОЗД относно принципа на наличност се подчертава, че макар и въвеждането на този принцип да не доведе до нови бази данни, той непременно ще доведе до нова употреба на съществуващите данни, като предостави нови възможности за достъп до тези бази данни.*

31. ЕНОЗД дава следната препоръка с оглед подобряване на текста по отношение на информирането на субектите на данните: начинът, по който субектите на данните ще бъдат информирани за факта, че имат конкретни права, ще зависи от формата на уведомлението за нарушението. Ето защо е важно член 5 да съдържа цялата необходима информация за субекта на данните на разбираем за него език. В точка 22 на становището се предлага възможна формулировка.
32. Що се отнася до сигурността, ЕНОЗД няма възражения срещу използването на вече съществуваща инфраструктура за обмен на информация, доколкото това ограничава финансовите или административни тежести, но подчертава, че това не следва да води до оперативна съвместимост с други бази данни. ЕНОЗД приветства предвидените в предложението ограничения на възможностите за използване на данни от държави-членки, различни от държавата, в която е извършено нарушението.
33. ЕНОЗД е на разположение за по-нататъшни консултации по общите правила, които ще бъдат разработени от Комисията, за техническите процедури за електронен обмен на данни между държавите-членки, и особено по отношение на аспектите на сигурността на тези правила.

Съставено в Брюксел на 8 май 2008 г.

Peter HUSTINX

Европейския надзорен орган по защита на данните
